

[Henry Christensen.]

Om statsministerens egen personlige optræden i den sidste forhandlingsfase har der jo også været adskillig diskussion; jeg skal af gode grunde ikke gå særligt ind på denne optræden; det var andre, der her fik lejlighed til at høste direkte og bitre erfaringer. Venstre er altså i den lykkelige situation, at vi ikke har fået noget at beklage os over i henseende til statsministerens optræden. Hr. Peter Nielsen talte om toget, der var gået. Venstre var ikke med toget; ja vel, så undgik vi da at komme i den situation, at vi blev smidt af toget. Men jeg vil gerne gøre den tilføjelse til statsministeren, at set udefra er hans og regeringens optræden enestående i dansk parlamentarisk historie. Statsministeren gør i hvert fald nok klogt i at regne med, at hans prestige ikke blev styrket ved den lejlighed. Mellem os og regeringen står der ikke nogen personlig strid; der står en strid om politik, om den politik, der på skatteområdet og på de andre nu aftalte områder er lagt op til.

Det mest indgribende og unødvendige af de forslag, vi i dag behandler, er forslaget om merværdiafgiften. Venstre accepterede i sin tid efter lange overvejelser at forhandle på grundlag af en merværdiafgift under ganske klare og klart udtalte forudsætninger. Merværdiafgiften skulle være nødvendig for en skattereform, den skulle føre til en tilstrækkelig stor og sikker omlægning fra indkomstskatter til forbrugsskatter, den skulle sikre et langt højere proportionalstræk end hidtil. Også skattefradragets reglen var dengang en forudsætning, og et andet krav fra venstre var kravet om en rimelig ejendomsbeskatning her i landet. Men ingen af disse forudsætninger gælder jo i dag; regeringens og SF's forslag om en 10 pct.s merværdiafgift, kædet sammen med de forskellige kompensationsforslag og yderligere udgiftsaftaler med SF, fører netop ikke til en så omfattende omlægning, at det kan begrunde den store administrationsbyrde, som merværdiafgiftens indførelse jo under alle forhold ville lægge op til i det danske samfund. Bogstavelig talt hver eneste vareomsætning skal jo efter forslaget belægges med afgift og administration, og det må veje tungt til i den afgørelse, der skal træffes.

Allerede om godt 3 måneder skal dette omfattende afgiftssystem fungere. Herved 400.000 virksomheder skal inden da være registreret; de skal også, uanset om de aldrig nogen sinde har været regnskabspligtige, være tvunget til at føre et af toldvæsenet kontrolleret regnskab under det ansvar, der står anført i lovforslaget. Det, som fællesmarkedet vil bruge adskillige år til i praksis at forberede og gennemføre, skal nu her i landet uden erfaringer føres ud i livet i dette korte tidsrum. Hvor vil man skaffe kvalificeret medhjælp fra?

Hertil kommer, at forslaget på væsentlige punkter gennemføres i strid med de forudsætninger, hvorunder visse erhvervsorganisationers tilslutning i sin tid blev indhentet. Det bliver for øvrigt ikke så let for regeringen at lade sine embedsmænd forhandle under bestemte forudsætninger med erhvervsorganisationerne i fremtiden, når man med et pennestrøg til sidst stryger helt afgørende forudsætninger.

Må jeg f. eks. nævne, at der i lovforslaget hele tiden har stået, at der skulle være valgfrihed mellem leverance- og betalingsmetoden, når det gjaldt afregninger fra virksomhederne til toldvæsenet. Nu udelukker man totalt denne valgfrihed, og hvad betyder det? Det betyder, at det, som skulle være et argument for at vælge merværdiafgiften: at den var neutral i henseende til virksomhedernes omsætningsformer, konkurrenceformer osv., det stryger man med et pennestrøg; nu bliver merværdiafgiften ikke neutral, nu skabes der en væsentlig forskel i forhold til den nuværende situation, nu bliver der en væsentlig forringelse af vilkårene for de virksomheder, der må betale deres varer på forholdsvis kort tid, derved at de skal give lang finansiering til deres kunder, når de sælger varerne. Vi får nu også indført forskellige momsprocenter i forbindelse med importen, man skal altså arbejde med sådanne forskellige procentsatser, selv om det endelige resultat skal være, at finansministeren skal have det fulde beløb ind.

Over for landbruget har man afvist — hvad jo enhver med praktisk indsigt i forholdene ellers har anset for at være nødvendigt — at give tilladelse til helårsafregning. Det betyder, at man også gør lovforslagets rent praktiske gennemførelse